

Пред кратко време Кабинетот по Балканистика при Катедрата за историја и етнографија на средна, југоисточна и источна Европа на Филозофскиот факултет на Универзитетот „Ј. Е. Пуркиње“ во Брно ја издаде горенаведената Библиографија како продолжение на истоимената Библиографија за периодот 1966—1968, издадена од истиот Кабинет во 1970 г. Составувачи на овој значаен библиографски труд се: нашиот сонародник д-р Иван Доровски кој е автор на предговорот и редактор на Библиографијата и Марта Гомпортлова.

Ова дело се издава како потребен прирачник не само за научните и стручните работници туку и за студентите-слависти и за други заинтересирани луѓе за дадената проблематика, која е мошне опширна и проучувана во многу земји на светот. Во ова дело се регистрирани балканолошките трудови и написи на чешки и словачки автори објавени во Чехословачка и делумно во странство. Во првиот — Општ дел се опфатени трудови и наслови за организацијата на научната работа, библиографии, општи дела, извори и методолошки трудови. Вториот и третиот дел содржат трудови и наслови од областа на лингвистиката и литературно-научната балканистика во која за прв пат се опфатени и преводите од уметничката литература на балканските народи. Во овие два дела особено доаѓа до израз принципот на недискриминација на ниеден балкански народ, т.е. во посебни

поглавја се наведени трудовите за секој народ, јазик и литература посебно, значи и за македонскиот народ. За жал, овој принцип не е применуван во сличната балканолошка библиографија издавана од Балканолошкиот институт во Софија.

Последниот, четвртиот дел му е посветен на историјата, а на крајот се дадени три регистри и список на обработените списанија и публикации (не е обработен дневниот печат). Скоро во сите наведени делови наоѓаме и трудови за македонската проблематика. Во насловот „Современа македонска граматика, дијалектологија и јазична култура“ (стр. 52) се регистрирани неколку трудови на И. Доровски, С. Хержман и Л. Ржехачек. Библиографски единици од македонската проблематика има и други (М. Крајчовиќ...), но ние овде нема да ги набројуваме. Сравнивајќи го бројот на трудовите на чешките и словачките балканолози за македонската тематика, објавени во периодот 1969—1971 и во слични интервали пред тоа, се гледа дека тој е намален. Причините за тоа се познати, но не би сакале овде да зборуваме за нив. Поради немање повеќе простор нема да разгледуваме други прашања поврзани со оваа Библиографија. Но сепак добронамерно ќе препорачаме насловите од секој нејзин дел да бидат во иднина поизразито напечатени (на пр. со големи или курзивни букви) заради подобра прегледност. За поздравување е намерата во наредните години на оваа Биб-

лиографија да бидат регистрирани статиите и др. од дадената проблематика објавени во дневниот печат. Последното, секако, ќе претставува значаен зафат кој ќе го комплетира делото.

Завршувајќи, им го препорачуваме овој значаен и практичен балканолошки труд на сите заин-

тересирани за проблематикава и очекуваме по него да следат и наредните годишта. Тие можат да бидат значајни помагала за многу научници, специјалисти, студенти и други.

Р. П.

А. А. Вагин, МЕТОДИКА ОБУЧЕНИИ ИСТОРИИ В ШКОЛЕ, Москва
„Просвещение“ 1972, стр. 351

Познатиот советски теоретичар на методиката на наставата по историја Алексеј Алексеевич Вагин, покрај своите бројни статии и монографски трудови, се јавува и со ова дело кое претставува продолжување и завршување на неговата „Методика на наставата по историја во оредните училишта. Учење за методите, Теорија на наставните часови“, што излезе од печат уште во 1968 година.

Исто така на читателот му се напомува дека во оваа книга учењето за наставните методи и натаму се разработува посебно од гледиштето на нивната примена, сообразена со конкретните содржини на наставната програма по историја и третманот на нивните најважни проблеми.

Ова наспомнување ни беше нужно за да информираме дека од тие причини во оваа методика, не се опфатени сите прашања кои се составка на еден — судејќи спрема насловот — синтетичен труд, туку оние кои авторот ги издвоил, тематски оформил, средил и презентирал во едно општено излагање.

Во уводниот дел Вагин се осврнува со крилички забелешки на

ставовите на познатите советски теоретичари на оваа научна дисциплина, по прашањето за предметот и задачите на методиката на наставата по историја. Тој опочнува со своето неслагање со Лејбенгруб, Коровкин, Стражев и други, со одделни нивни ставови, а усвојувајќи ги оние нивни мисли кои тој смета дека доаѓаат предвид по однос на прашањето на уводната тема. Во контекстот на соодветната проблематика, тој го покренува и полемизира со нив и по прашањето што е одамна присутно кај советските методичари на наставата по историја: дали е методиката на наставата по историја историска или педагошка научна дисциплина? Влегувајќи во овој проблем, Вагин се определува за второто. Сметаме дека ова прашање треба да претставува посебен интерес и за нашите наставници по историја.

Авторот дава значаен простор на едно од најсложените и деликатни проблеми на методиката на наставата по историја — на методската обработка на одредени прашања, сврзани со законитостите на историскиот процес. Го разгледува скоро во две глави. Така